

As it is a sign of a fetus by a woman; [so] it is a sign of a fetus by an animal **כסימן¹ ולד באשה [כך] סימן ולד בבהמה –**

OVERVIEW

The משנה teaches us that a אסורה באכילה is שליח שיצתה מקצתה; for just as a שליח is a אשה, so too is it a בבהמה. Our תוספות will explain why אשה is mentioned here.

תוספות asks:

ואם תאמר ואמאי תולה בהמה באשה ומתניתין לא מיירי אלא בבהמה -

And if you will say; why is the בהמה dependent on the אשה; for our משנה (of 'שליח וכו') is only discussing a בהמה, and not an אשה? If the משנה would have (first) taught us that by an אשה, a שליח is a סימן ולד, and then mentioned a similar ruling by a בהמה, it would be understood that the משנה concludes that 'כסימן ולד באשה כך סימן ולד בבהמה'. However since our משנה is not discussing an אשה at all, why mention that 'כסימן ולד באשה וכו'?

תוספות answers:

ויש לומר משום דבאשה פשוט לו יותר מבבהמה -

And one can say; that the reason he is תולה the באשה is because it is more obvious that a שליח is a סימן ולד by an אשה, than by a בהמה.

תוספות explains why by an אשה it more פשוט than by a בהמה:

דהרי שפיר שהוא סימן ולד באשה ולא בבהמה -

- בהמה by a סימן ולד; but it is not a סימן ולד by an אשה; כדתנן בהלוקח (בכורות דף יט,ב²) סימן ולד בבהמה שליח ובאשה שפיר ושליח:

As was taught in a משנה in פרק הלוקח that (only) a שליח is a סימן ולד by a בהמה; however by a woman (both) a שפיר and a שליח are a סימן ולד³. We see from that that by a woman there are more possibilities of a סימן ולד, than by a בהמה⁴.

SUMMARY

¹ This גירסא differs from (בד"ה ה"ג) גירסת רש"י (who text reads: סימן ולד באשה וסימן ולד בבהמה) and is the (probable) cause for תוספות question.

² See תוספות there ובגסא ד"ה, where he seems to answer the question (slightly) differently.

³ The issue there is if a childless בהמה or woman expelled a שפיר or a שליח, is that considered the פטר רחם, and any future ולד is not a בכור. By a בהמה only a שליח is sufficient to be פטר her from בכורה; however by a woman even a שפיר also exempts the following child from being a בכור.

⁴ This is what the גמרא means 'כסימן ולד וכו'; that just as by a woman where even the שפיר is a סימן ולד (not like a בהמה), and certainly a שליח is a סימן ולד, so too by a בהמה, a שליח is (also) a סימן ולד.

An אשה is more apt to have a סימן ולד in a discharge (by שפיר ושליא), than a בהמה (שליא only).

THINKING IT OVER

1. Why is a שליא more of a סימן ולד (by a בהמה) than a שפיר?
2. Is גירסת רש"י question also according to תוספות⁵

⁵ See footnote # 1.